

Fjallavatn og el-orka í Vágum

natúruna, og drepa alt livandi.

Men vit siga nei. Vit vilja ikki offra natúruna fyri nakrar kilowattimar.

Men nú kalla teir okkum afturhaldsfólk — konservativ ella enn verri reaktióner.

Nýggja tíðin í 50 ár-unum vildi avtofta bygdirnar — hon vildi, at fólk ið skuldi flyta av bygd til Havnar og eini 2-3 onnur størpláss.

Teknokratarnir — spezialistarnir — serfrøðingarnir sokallaðu — søgdu sjálvsagt, at tað var tað einasta rætta — búskaparlíga fóru føroyingar ongantíð at klára seg á høgum livsstøði, um bygðalívið varð varðveitt, tí tað kostaði alt ov nógv at gera vegir, havnir o.s.fr. um alt landið.

Men føroyingar søgdu nei.

Nýggja tíðin við stórar el-nýtslu krevur nú, at vit skulu lata okkara dýrasta natúruríkidømi. Teir hava longu tikið Eiðisvatn — næsta stigið er Fjallavatn og alt tað, ið hartil hoyrir.

Serfrøðingarnir siga, at tað er tað einasta rætta — vatnið rennur í havið til onga verðins nyttu.

Men vit siga aftur nú nei. Vit vilja ikki offra okkara vøkru natúru fyri nokur kilowatt. Vit fylkjast aftur nú imóti keldu serfrøðingunum. Vit hittast aftur á fólkafundum, á pallborðsfundum — vit skriva i bløðini og royna at ávirka okkara politikarar. Vit royna, og eiga at halda fram at royna at steðga tí

ørskapi, sum tað veruliga er bert at hugsa um ætlanirnar hjá SEV og Højgaard og Schultz í Vágum.

Teir kalla okkum ikki bert konservativar afturhaldssinnaðar, men orðið reaktiónerur er tikið fram sum tað rættara um okkum, sum ikki vilja offra Fjallavatn - Kvigandalsá - Tjørndalsá, Sjátál, Lambá - Hýsósá o.s.fr. framfyri nakrar kilowattimar. Teir kalla okkum reaktiónerar sum siga nei til at Leitisvatn og Fjallavatn stórt sæð skulu týnast fyri tað liv sum í teimum er í dag.

Kæru fundarfólk.

Tjóðskaparmenninir — teir sum høvdu fyrsta fólkafundin í Trøðum á Sandi á sinni, teir sum yrktu og skrivaðu søgur og kvæði á føroyskum. Teir sum ikki fjálga um tjóðina, tá hon var so álvarsliga hött, teir sum bjargaðu føroysku tunguni — hesir menn og hesar kvinnur vóru eisini kallað afturhaldsfólk og reaktióner av summum. Tey sum hildu seg sjálv vera skilafólk hugsaðu sjálvsagt rationelt — praktiskt, at tað einasta rætta var at føroyingar við fremmandari tungu fóru at koma lættari til timiligan framburð. Og møguliga høvdu teir rætt í tí, men vildu vit, sum nú liva, verið føroysku tunguna fyrriuttan? — vildu vit verið serstøku føroysku mentanina fyrriuttan? Vildu vit verið í somu skóm sum grannar okkara sunnanfyri í Shetlandi og

Orknøyggunum?

Nei — eingin núlivandi føroyingar dadlar tjóðskaparmenninar. Eingin núlivandi føroyingur kallar tey, sum striddust fyri føroyska málinum, tí føroysku mentanini fyri afturhaldsfólk ella reaktióner — tvørtur imóti kalla vit hesi progressiv — framtakshugað.

Tey, sum søgdu nei til flyting av bygð til Havnar. Tey, sum settu nógv til fyri í felagsskapi at gera tað livligt úti um landið, vóru av summum kallað afturhaldsfólk og reaktióner. Men vit takka teimum, tí høvdu Føroyar ikki verið fátækari, um flestu bygdir vóru niðurlagðar og allir føroyingar vóru fluttir til Havnar og nokur fá onnur stöð?

Nú er tíðin komin til, at SEV og tey sum hava skil á kilowattum við øllum møguligum góðum argumentum skulu siga okkum, at m.a. Fjallavatn og flest allar áir í Vágum skulu brúkast til el-framløslu — uttan at taka tað við, at hetta fer at broyta natúruna álvarsliga. Tá teir skilja, at teirra greiðu og góðu argument ikki rina við, og at vanligi vágamaðurin sigur nei — so brúka teir aðrar snildir — teir tiga og handla, til so knappliga ein dag at loypa á og seta tað í verk, sum teir hava sett sær fyri.

Teir hava, aðrenn fólk fekk hugsað seg um, fingið samtykt á umboðsfundi, at takrennu- og byrgingarprojektið í

Vágum skal gjøgnumførast.

Enn er eingin samtykt í umboðsráðnum, sum ger hesa ætlanina ógyldiga. Tá SEV-stýrisformaðurin so sigur, at SEV útbygging í Vágum er óinteressant og óaktuell í løtuni, so er hetta sjálvsagt undanfærsla í stóran mun. Veruleikin er helst tann, at nýggja leiðslan, stýrið í SEV, er komið eftir, at taktikkurin skal leggjast á sama bógv sum við flogvøllinum á Glyvursnesi — tosa einki — men handla tess meira — loyp so á tá ið ongin varir.

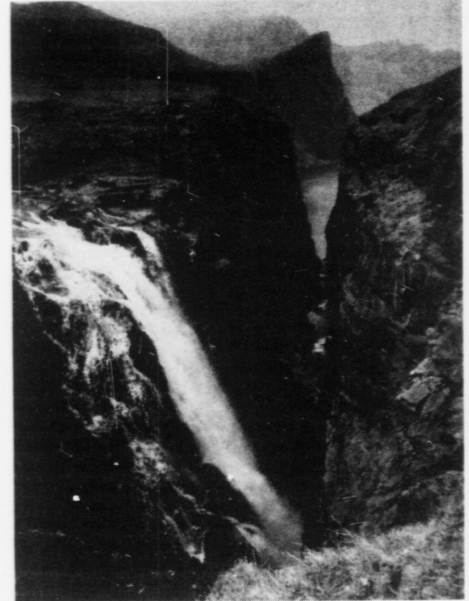
Vit standa her á fólkafundi í Vágum beint við síðuna av einum vatn-nøgðarmálirunni hjá SEV. Teir arbeiða sjálvsagt í stórum álvara við sinum ætlanum í Vágum, tí teir halda tað vera rætt.

Arbeiða vit ikki eisini í fullum álvara við tí, sum vit halda vera rætt við el-orkuútbýgging í Vágum, so tapa vit.

Sjálvur trúgvi eg, at eftirtíðin fer at takka teimum, sum bjargaðu oynni undan týning fyri timiligan vinning.

Vit sum her eru stödd í dag, ynskja neyvan at uppliva tann dag, tá Kvigandalsá liggur so turr, at eingi sil vóru at siggja í henni. Vit ynskja ikki at uppliva tann dag, tá stóra natúruríkidømið við Fjallavatn verður týnt.

Í góða veðrinum í gjár vóru vit í okkara húsi á Fjallavatni. Har vóru ikki færri enn 150 føroyingar, og nutu natúruna. Sein-

asta nátt búleikaðust fleiri har norðuri, og í dag eru óivað mong har norðuri og njóta fegru natúruna.

Hvørt einasta vikuskifti á sumri ferðast fólk norð á Fjallavatn. Fákunnugir eru teir serfrøðingar, sum halda, at Fjallavatn liggur bara har og biðar eftir at vera brúkt til el-framløslu. Nei, Fjallavatn verður brúkt hvønn einasta dag. Tað skal varðveitast tí tað er einasta órørda vatnið í landinum.

Vit fylkjast tí sameind at verja natúruna móti kensluleysum serfrøðingum. Vit fara framvegis at

gleðast um tað, sum m.a. eggjaði Olivar á Ryggi, Mikkjal á Ryggi, Rasmus Rasmussen, Hans Andreas Djurhuus, Jesar Hansen, yrkjararnar í Lon, og so mangar aðrar í listarlíga arbeiði teirra.

Vit fara í felagsskapi at bera henda arv víðari til eftirkomarar okkara.

Men samstundis eigur ikki at vera gloymt, at el-orka er neyðug, og tí fara vit sjálvsagt við opnum sinni framvegis at vera við at finna lyosnir, sum geva okkum góð livskor uttan at oyða natúruna.

